

UCHWAŁA NR XXXI/206/21

RADY GMINY KAMPINOS

z dnia 17 maja 2021 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kampinosie za 2020 r., oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny

Na podstawie art.18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym(t.j. Dz.U. z 2020 r., poz.713 ze zm.) oraz art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 821 ze zm.) Rada Gminy uchwała , co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kampinosie za 2020 r., a także roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2020 r., wraz z wykazem potrzeb związanych z realizacją tych zadań, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Krzysztof Sucharski

U z a s a d n i e n i e

Do projektu uchwały w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kampinosie za 2020 r., oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2020 r.

Zadania gminy z zakresu pomocy społecznej realizowane są przez ośrodek pomocy społecznej, którego kierownik, zgodnie z art.110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r., o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1976 ze zm.) składa radzie gminy sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. W myśl art. 179 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2021 r., poz.159 ze zm.) każdego roku wójt(burmistrz, prezydent miasta) składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby związane z realizacją tych zadań. Biorąc pod uwagę fakt, że zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do realizacji przedmiotowych zadań jest Ośrodek Pomocy Społecznej, sprawozdanie z jego działalności obejmuje także zadania z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby do realizacji tych zadań.

W 2020 r. Ośrodek Pomocy Społecznej swoje cele i zadania realizował zgodnie ze statutem oraz przepisami prawa, co wyraża załączone do uchwały sprawozdanie. W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Krzysztof Sucharski

**Sprawozdanie z działalności
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kampinosie
za 2020 rok**

Kampinos marzec 2021 rok

Pomoc społeczna, jako instytucja polityki społecznej państwa, została powołana po to, żeby osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, poprzez własne zaangażowanie i współpracę z jednostkami do tego powołanymi, zmierzały w kierunku poprawy własnego życia i integracji ze społeczeństwem.

Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Gminy. Realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym i zlecone Gminie w zakresie pomocy społecznej. Gmina realizując zadania z zakresu administracji rządowej kieruje się ustaleniami przekazanymi przez wojewodę.

Zgodnie z polskim prawodawstwem większość działań pomocowych lokalizowanych jest na poziomie Gminy, a Ośrodki Pomocy Społecznej można uznać za podstawowe źródło wsparcia dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Ośrodki zajmują się między innymi wypłacaniem świadczeń pieniężnych, udzielaniem wsparcia w postaci pracy socjalnej oraz wspomaganie własnych inicjatyw osób i rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

Ośrodek nie jest już tylko instytucją wypłacającą świadczenia pieniężne, a staje się narzędziem do budowania aktywnej polityki społecznej na poziomie lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia niepieniężnego, które skutecznie przyczynia się do usamodzielniania rodzin i przeciwdziałania ich marginalizacji.

Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej w Kampinosie określa: Statut Ośrodka, ustawy oraz akty wykonawcze.

W 2020 r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania wynikające w szczególności z poniższych ustaw:

- ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.);
- ustawę z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz.111 ze zm.);
- ustawę z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 808 ze zm.);
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz.218);
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz.821 ze zm.);
- ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r., o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2133 ze zm.);
- ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r., o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1398 ze zm.);
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”

- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (KE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchwalenia dyrektywy 95/46/WE.
- Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. Poz. 1007 z 2019 r.)
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. poz 1409 z 2020 r.)
- Ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz.1348 ze zm.);
- Ustawę z dnia 11 lutego 2016 r., o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (500+) (Dz. U. z 2019 r., poz. 2407)
- Program Rządowy „Wspieraj Seniora”
- Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r. poz. 1219)

Struktura Ośrodka:

Utworzenie i utrzymywanie Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z Art. 17 ust 18 Ustawy o pomocy społecznej.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. w Ośrodku zatrudnionych jest 6 osób, w tym kierownik, 3 pracowników socjalnych, księgowa i pracownik ds. świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i świadczenia wychowawczego 500+.

Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie wykształcenie kierunkowe. Dla realizacji celów i zadań pomocy społecznej w ramach umów cywilno - prawnych zatrudnialiśmy: asystenta rodziny, doradcę rodzinnego i psychologa. We współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy zatrudnialiśmy 2 osoby (formy pracy: roboty publiczne) osoby te wykonywały pracę w Świetlicy Środowiskowej „Lipa” z Oddziałami Specjalistycznymi, jako wsparcie przy realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej oraz Ośrodka Pomocy Społecznej.

Z uwagi na konieczność ciągłego doskonalenia zawodowego pracownicy OPS w 2020 r., uczestniczyli w szkoleniach i kursach specjalistycznych (na szkolenia wydano 5738,25 zł), z zakresu:

- zadania dla pracowników socjalnych
- świadczenia rodzinne 2020- rządowy program „Rodzina 500 plus”;
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego
- z zakresu RODO
- gospodarka finansowa OPS

- z zakresu kadry i płac
- asystent rodziny – zadania i sposób dokumentowania
- 500+ na pierwsze dziecko

Budżet Ośrodka w 2020 r. to: 7 001 921,16 zł

w tym:

- środki finansowe od wojewody **6 230 892,78 zł.**

- środki z budżetu gminy **771 028,38zł.**

z podziałem na:

- utrzymanie Ośrodka **610 488,04 zł.**

(wynagrodzenie, koszt asystenta rodziny, obsługa, szkolenia, porto, usługi, materiały i itp.).

- koszty świadczeń **6 391 433,12 zł.**

(zasiłki stałe, okresowe, celowe, dożywianie, Domy Pomocy Społecznej, schronienie, piecza zastępcza, rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, dodatki mieszkaniowe, prace społecznie użyteczne, świadczenia rodzinne i dodatki, świadczenia alimentacyjne, świadczenia wychowawcze, świadczenia „Dobry Start”).

Finansowanie

Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej w Kampinosie, finansowane są ze środków budżetu gminy (zadania własne) i budżetu państwa (zadania zlecone).

Zadania własne

zgodnie z Art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1. opracowanie i realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
2. sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej;
3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;

7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
8. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
9. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
10. praca socjalna;
11. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
12. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
13. dożywianie dzieci;
14. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
15. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
16. pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z ZK
17. sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
18. utworzenie i utrzymywanie Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników,
19. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych
20. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym należy:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
2. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
3. prowadzenie i zapewnienie miejsc w Domach Pomocy Społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
4. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
5. współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Zadania zlecone

Zgodnie z art. 18 Ustawy o pomocy społecznej do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

1. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
2. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiołową lub ekologiczną;

3. prowadzenie i rozwój infrastruktury Środowiskowych Domów Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
4. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w Art. 5a;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP;
7. wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Zgodnie z art. 176 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań gminy należy:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
  - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

I Świadczenia z pomocy społecznej

W 2020 r., z pomocy społecznej w formie świadczeń pieniężnych i świadczeń w naturze skorzystały łącznie 120 rodzin (193 osoby w rodzinach) z terenu Gminy Kampinos którym wydano 259 decyzji. Szczegółowy katalog powodów przyznania pomocy rodzinom w 2020 roku przedstawia poniższa tabela.

Tab. 1 Główne powody przyznania pomocy rodzinom w 2020 roku

Powody trudnej sytuacji życiowej rodzin/osób	2020 rok Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	80
Bezdomność	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	6
w tym: wielodzietność	1
Bezrobocie	42
Niepełnosprawność	51
Długotrwała lub ciężka choroba	32
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	53
w tym: rodziny niepełne	14
rodziny wielodzietne	28
Przemoc w rodzinie	3
Alkoholizm	28
Narkomania	3
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0
Zdarzenie losowe	3
Sytuacja kryzysowa	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0

W 2020 r obowiązywało kryterium dochodowe: dla osoby samotnej wynosiło 701 zł, a dla osoby w rodzinie 528 zł.

Pomoc finansowa udzielana jest na podstawie decyzji administracyjnej po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i zebraniu wszystkich dokumentów w sprawie, które każdorazowo ustala pracownik socjalny. Łącznie wydano kwotę 299 696,00 zł:

- zasiłki stałe - otrzymywało 20 osób (20 rodzin – 24 osoby w rodzinach), w tym za 16 osób były opłacane składki na ubezpieczenie zdrowotne;
łączna kwota to 95 159,00 zł.
- zasiłki okresowe przyznano 5 osobom (8 osób w rodzinie);
łączna kwota to 6 119,00 zł.
- zasiłki celowe i w naturze otrzymało 73 osoby , w tym 5 osób otrzymało zasiłki celowe specjalne, łączna kwota tych świadczeń to 181 097,00 zł. (w tym: przygotowano 20 świątecznych paczek żywnościowych)
- w okresie przedświątecznym pracownicy OPS wzięli udział w kwalifikowaniu dzieci do otrzymania pomocy

II Dożywianie

W ramach realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu”, którego celem było wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom tego pozbawionym. Ośrodek realizował działania udzielając świadczenia w formie: posiłku (obiady dla dzieci), świadczenia pieniężnego na żywność albo w postaci produktów żywnościowych. Powyższą formą pomocy objęto 105 osób na ogólną kwotę 147 000,00 zł., w tym 87 000,00 zł. środki od wojewody.

Formy pomocy:

- zasiłki w formie świadczenia pieniężnego na żywność – otrzymało 98 osób – kwota świadczeń 139 418,00 zł.
- pomoc w formie posiłku otrzymało 17 osób, w tym 10 osób, to dzieci w wieku do ukończenia szkoły średniej – wydatkowana kwota 5 582,00 zł.
- paczki żywnościowe z Programu „Posiłek w szkole i w domu”, otrzymało 10 rodzin – wydatkowana kwota to 2000 zł.

III Domy Pomocy Społecznej i schronienie

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, a której nie można zapewnić opieki w innej formie, przysługuje::

- umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej - za 3 osoby były ponoszone koszty pobytu w placówce w wys. 105 034,35 zł.
- schronienie - za 1 osobę - opłacane było schronienie, na które wydano: 7 738,69 zł. zł.

Koszt Gminy za mieszkańca Domu to różnica, pomiędzy średnim kosztem utrzymania w Domu Pomocy Społecznej, a opłatami wnoszonymi przez osoby do tego zobowiązane t.j.: 70% z dochodu osoby umieszczonej, oraz kwoty od osób zobowiązanych do alimentacji, na rzecz mieszkańca DPS.

IV Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej, może rodzinie przydzielić asystenta rodziny. Powierzając asystentowi rodziny pracę z daną rodziną ustala się zakres pomocy, jaka powinna być udzielona.

Asystent prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i aktywnym udziałem, motywując rodzinę do współdziałania, w realizacji ustalonego planu pracy. Praca z rodziną prowadzona jest również w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną (rodzina zastępcza, placówka całodobowa).

Wsparcie w postaci asystenta, ma na celu doprowadzenie rodziny do osiągnięcia stabilizacji życiowej, na takim poziomie, aby dzieci mogły bezpiecznie w niej funkcjonować.

- w minionym roku opieką asystenta, objęto 7 rodzin (w tym 11 dzieci) – koszt asystenta, to 9 423,31 zł., w tym otrzymaliśmy dotację w wys. 425,00 zł.

Zgodnie z zapisem art. 191 i 10 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej Ośrodek ponosił koszty za 10 dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo wychowawczej i pieczy zastępczej, łączny koszt to 71 647,38 zł w tym:

- za 7 dzieci w rodzinie zastępczej (wydana kwota 25 823,89 zł)

- za 2 dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo wychowawczych (wydana kwota to 45 823,49 zł)

W 2020 r. jedno dziecko trafiło do Placówki Opiekuńczo Wychowawczej (Domu Dziecka).

Zgodnie z przepisami, w pierwszym roku pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej, w pierwszym roku pobytu dziecka w placówce gmina opłaca 10% kosztów pobytu, w drugim roku 30% kosztów, w trzecim i kolejnych latach 50% kosztów.

V Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyła na gminę obowiązek powołania zespołów interdyscyplinarnych. Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, posiadających wiedzę, umiejętności i możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania, mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałaniu zjawisku przemocy na terenie Gminy Kampinos.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Kampinosie wchodzi przedstawiciele z następujących instytucji: Ośrodka Pomocy Społecznej w Kampinosie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kampinosie, służby zdrowia, Policji, oświaty, organizacji pozarządowej, Sądu Rejonowego w Grodzisku Mazowieckim

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Kampinosie. Obowiązki przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kampinosie, pełni Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Kampinosie.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Kampinos liczy 8 osób.

W 2020 r. odbyło się 11 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 48 spotkań grup roboczych (powołanych przez Zespół do pracy z indywidualnym przypadkiem).

W 2020 r. wpłynęło 5 „Niebieskich Kart” sporządzonych przez policję i pracowników socjalnych. Kontynuowano pracę z 1 rodziną z roku poprzedniego. Łącznie w ciągu całego roku pracowano z 6 rodzinami, u których występował problem przemocy w rodzinie.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych.

Przed przystąpieniem do wykonywania czynności każdy członek zespołu i grupy roboczej składa oświadczenie, dotyczące zachowania poufności wszelkich informacji i danych uzyskanych przy pracy z rodziną.

Dokonując analizy Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy, na terenie Gminy Kampinos na lata 2016-2019 oceniamy że, intensywne działania Zespołu podejmowane na rzecz przeciwdziałania przemocy są coraz bardziej skuteczne. Na przestrzeni ostatnich trzech lat widać jak systematycznie zmniejsza się liczba „Niebieskich Kart” i tak: w 2018 r. liczba kart 6 i 1 kontynuacja, w 2019 r. liczba kart 4 i 3 kontynuacje, w 2020 r. liczba kart 5 i 1 kontynuacja.

VI Punkt Informacyjno-Konsultacyjny

W ramach świadczenia poradnictwa dla mieszkańców Gminy Kampinos w 2020 r. działał w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kampinosie, Punkt Informacyjno - Konsultacyjny (PIK).

Do zadań PIK należy:

- motywowanie do podjęcia leczenia oraz kierowanie do specjalistycznych placówek;
- wstępna diagnoza i ocena sytuacji rodzinnej;
- udzielanie wsparcia psychologicznego, prawnego, rodzinnego i terapeutycznego;
- prowadzenie dokumentacji udzielonych porad i konsultacji.

W ramach poradnictwa usługi świadczyli:

- psycholog - 36 konsultacji;
- doradca rodzinny - 151 konsultacji;
- terapeuta ds. uzależnień - 198 konsultacji.

PIK prowadzi działalność w szczególności dla osób:

- uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz członków ich rodzin;
- doznających przemocy;
- będących w sytuacji trudnej lub w kryzysie.

W ramach świadczonej pomocy doradcy rodzinnego działa grupa wsparcia. Odbyły się warsztaty z zakresu umiejętności wychowawczych dla rodziców, które podejmowały tematykę z zakresu:

- rozpoznanie potrzeb uczestników warsztatów;
  - mocne i słabe strony rodzica;
  - system kar w stosunku do dzieci;
  - „zamiast klapsa...”;
  - rozwiązywania problemów i konfliktów na poziomie rodzic – dziecko oraz rodzic - rodzic;
  - czy umiem rozmawiać ze swoim dzieckiem? – prawidłowa komunikacja i komunikat „ja”;
  - warto chwalić i zachęcać – pochwały stosowane do dzieci;
  - czas dla dziecka – jak wspólnie spędzać aktywnie czas;
  - zachęcanie dziecka do współpracy z innymi dziećmi oraz pomocy rodzicowi w prostych czynnościach i pracach;
  - higiena osobista dzieci i młodzieży, szczególnie w okresie dorastania;
  - agresja u dzieci, młodzieży i osób dorosłych, na poziomie dzieci – rodzic, rodzic - dzieci;
  - możliwości i problemy związane z internetem i cyberświatem (m.in.: zagrożenia wynikające z nieumiejętnego korzystania z internetu, brak wiedzy rodziców o życiu dziecka w „sieci”);
- różnorodne uzależnienia dzieci i młodzieży m.in. uzależnienia od środków psychoaktywnych,

gier komputerowych, zakupoholizm, negacja, i hejt, hazard, problemy z odżywianiem tzw. „zajadanie problemów” (bulimia, anoreksja, otyłość);
- konflikty między rodzeństwem;
- posiadany dochód, a zarządzanie budżetem domowym.

Systematycznie rośnie zapotrzebowanie na usługi konsultacyjno – informacyjne szczególnie w okresie pandemii COVID 19.

Dużym atutem PIK jest możliwość bezpłatnego korzystania z tej formy pomocy dla osób potrzebujących, kierowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

VII Praca socjalna

Jednym z bardzo istotnych zadań realizowanych w OPS a wynikających z Art.45 ust.1 - 4 Ustawy o pomocy społecznej jest świadczenie usług w formie pracy socjalnej, rozumianej jako działalność zawodową skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna polega na bezpośredniej współpracy z człowiekiem potrzebującym, umożliwia przewyższanie trudności, poprzez działania wspierające i kierunkujące. W 2020 roku pracą socjalną objęto 211 rodziny, które otrzymały łącznie 581 świadczeń.

Praca socjalna ukierunkowana była, w szczególności na przywrócenie utraconej bądź ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania. Poprzez pracę socjalną wskazywano osobom i rodzinom możliwości kierowania własnym postępowaniem, w sposób dający gwarancję zdobycia niezależności w zabezpieczeniu godnych warunków życia, poprzez aktywne podejmowanie pracy zawodowej.

Wśród technik wykorzystywanych w pracy socjalnej na pierwszy plan wysuwa się wywiad środowiskowy przeprowadzany, w miejscu zamieszkania za pomocą którego, dokonywano analizy sytuacji życiowej osoby i członków rodzin oraz diagnozy przyczyn trudności, a także zasobów i możliwości poszczególnych członków rodziny. W oparciu o pozyskane informacje pracownicy socjalni wspólnie z klientem opracowywali plan pracy. Realizacja planu, często wzmocniana jest wsparciem finansowym, które ma na celu doprowadzenie do usamodzielnienia się osoby lub rodziny.

Do ustalania planów i ich realizacji wykorzystywano narzędzie jakim jest kontrakt socjalny - w minionym roku zwarto 1 kontrakt socjalny.

VIII Świadczenia Rodzinne, Fundusz Alimentacyjny, Świadczenie rodzicielskie

System świadczeń rodzinnych działający od maja 2004 r., jest kolejnym zadaniem zleconym Ośrodkom Pomocy Społecznej do realizacji. W 2020 r. do zadań Ośrodka włączono realizację świadczenia wychowawczego 500+ na pierwsze dziecko. Celem systemu pomocy rodzinie wprowadzonego przez ustawę o świadczeniach rodzinnych jest stworzenie spójnego wsparcia rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej i wychowującej dzieci.

Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i świadczenia rodzicielskiego są zadaniami zleconymi, a środki na te zadania pochodzą z budżetu państwa. Głównym świadczeniem jest zasiłek rodzinny wraz z dodatkami. Ponadto przyznajemy i wypłacamy świadczenie pielęgnacyjne, niezależny od dochodu zasiłek pielęgnacyjny i zasiłek rodzicielski, świadczenie za życiem i zasiłek „Dobry Start”.

W związku z powyższymi zadaniami, wydano 1160 decyzji na ogólną kwotę **1 225 773,20 zł**.

Zasiłki rodzinne otrzymywało 194 rodziny, którym wypłacono 4 367 świadczeń, w tym 2 190 świadczenia to dodatki do zasiłków rodzinnych wypłacane z tytułu:

- urodzenia dziecka - 10 świadczeń;
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 63 świadczeń;
- samotnego wychowywania dziecka - 44 świadczenia;
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - 117 świadczeń;
- rozpoczęcia roku szkolnego – 223 świadczeń;
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 309 świadczeń;
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej - 296 świadczeń;

- Zasiłki pielęgnacyjne - 833 świadczeń;
- Świadczenia pielęgnacyjne -181 świadczeń;
- Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka - 28 świadczeń;
- Specjalny zasiłek opiekuńczy – 19 świadczeń;
- Świadczenie rodzicielskie - 67 świadczeń;
- Świadczenia „Dobry Start” – 525 świadczeń.

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie jest świadczeniem stosunkowo nowym, wypłacanym od 1 stycznia 2016 r. i przysługuje:

osobom które urodziły dziecko, a które nie są uprawnione do zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego, czyli: bezrobotni, studenci, osoby pracujące na umowę cywilnoprawną – tj.:

- matce albo ojcu dziecka;
- opiekunowi faktycznemu dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 r. życia;
- rodzinie zastępczej, z wyjątkiem zawodowej rodziny zastępczej;
- osobie, która przysposobiła dziecko.

Świadczenie rodzicielskie wynosi 1000 zł miesięcznie przez 1 rok i nie jest uzależnione od kryterium dochodowego.

Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2020 r. poz. 808 z późn. zm.).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 500 zł miesięcznie.

Do świadczenia alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica, na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez Sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ustawy oznacza egzekucję, której w okresie ostatnich 2 miesięcy nie wyegzekwowano w pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

- świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono dla 14 rodzin wierzycieli w ilości 2745 świadczeń, w kwocie ogólnej 98 700 ,00 zł.

Ośrodek prowadzi również działania wobec 14 dłużników alimentacyjnych. W 2020 r. prowadzono 44 postępowania, w wyniku których odzyskano 50 142,53 zł., co stanowi 50,80% wypłaconej kwoty (13,26 % więcej niż w roku ubiegłym).

Podejmowane były następujące działania:

- przekazano ogółem 14 informacji do komorników;
- zobowiązano dłużników alimentacyjnych do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy;
- przekazano łącznie 28 zawiadomień z informacją :
  - o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
  - o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego;

Postępowanie w sprawie funduszu alimentacyjnego polega na przeprowadzeniu postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, co stanowi skomplikowaną procedurę polegającą na prowadzeniu korespondencji z innymi instytucjami, organami właściwymi dłużnika, organami właściwymi wierzyciela, komornikami, zgłaszanie dłużników do Krajowego Rejestru Długów, przekazanie dłużnikowi informacji o przyznanych świadczeniach, wezwanie dłużnika na wywiad, pismo do Powiatowego Urzędu Pracy o aktywizację dłużnika, prowadzenie postępowania uznającego dłużnika za uchylającego od obowiązku alimentacyjnego, przekazywanie komornikowi wszelkich informacji o dłużniku, występowanie do Sądu o kuratora dla dłużników przebywających poza granicami kraju, wygaszanie w przypadku zgonu dłużnika, rozliczanie wpłat dłużników.

Prowadzono sprawy 14 dłużników i 14 spraw rodzin wierzycieli (28 osób).

Świadczenie wychowawcze „500+”

W 2020 r. realizowany był Program „Rodzina 500+”, który gwarantuje regularne wsparcie dla rodziców wychowujących dzieci. Od lipca 2019 r. zniesione zostało kryterium na pierwsze dziecko i na nowy okres, rozpoczynający się od października 2019 r. Aktualnie nie są w tej sprawie wydawane decyzje administracyjne.

Świadczenie wychowawcze „500+” ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze „500+” otrzymywało 484 rodzin, którym wypłacono 9317 świadczeń, w kwocie 3 612 271,10 zł.(wydano 551 informacji potwierdzających przyznanie świadczenia).

Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (500+) przyjmowane są przez cały rok.

Na bieżąco są prowadzone postępowania w celu weryfikacji przyznawanych świadczeń 500+, gdy np.: rodzic podejmie lub straci pracę, dziecko kończy 18 lat, czy urodzi się kolejne dziecko, czy zmieni się miejsce zamieszkania, czy koordynacja świadczeń (dla rodziców pracujących za granicą).

Świadczenie „Za życiem”

Forma pomocy która, realizowana jest w OPS Kampinos. W roku 2020 – nie było wypłacone.

Świadczenia rządowego programu „Dobry Start”

W związku z wejściem w życie dnia 1 czerwca 2018 r. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, tut. Ośrodek wypłacił w minionym roku 525 świadczeń na ogólną kwotę 157 500 zł. Wpłynęło 370 wniosków.

IX Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy stanowi świadczenie pieniężne, które wspiera rodzinę poprzez dofinansowanie opłat za zajmowany lokal.

W 2020 r. pomoc finansową w formie dodatku mieszkaniowego otrzymywała 1 rodzina.

X Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin „3+” zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadanie Karty ułatwia dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty życia codziennego.

Karta przysługuje niezależnie od uzyskiwanych dochodów, rodzinom z co najmniej trójką dzieci. Rodzice mają przyznawane karty nawet jeżeli dzieci w momencie przyznania karty są pełnoletnie.

Rodzice z karty mogą korzystać dożywotnio. Dzieci do ukończenia 18 r. życia lub do ukończenia nauki w szkole lub szkole wyższej, najdłużej do ukończenia 25 r. życia.

W 2020 r. wydano 43 Karty Dużej Rodziny, w tym 1 duplikat. Dotychczas wydaliśmy łącznie 462 kart.

XI Dodatkowe zadania realizowane przez OPS

Działania pomocowe w trakcie pandemii COVID – 19

Realizacja programu „**Wspieraj seniora**” - usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu żywności, leków czy środków higieny osobistej osobom starszymi i niepełnosprawnym. Program adresowany był do osób w wieku 70 lat i więcej, które pozostawały w domu w związku z zagrożeniem zakażeniem Covid-19, w szczególnych przypadkach również do osób poniżej 70 roku życia, często z niepełnosprawnościami. Ogółem w ramach programu udzielono 255 świadczeń.

Dodatkowe **konsultacje specjalistów** – w związku z pandemią COVID – 19, prowadzono konsultacje psychologiczne oraz doradcy rodzinnego w formie telefonicznej. Czas izolacji bardzo niekorzystnie wpłynął na funkcjonowanie osób, szczególnie tych samotnych oraz dzieci. Konsultacje miały na celu zwiększenie wiary we własne możliwości, akceptację otaczającej rzeczywistości oraz budowanie motywacji.

Pomoc edukacyjna świadczona na rzecz dzieci uczących się w trybie nauki zdalnej, które nie były w stanie opanować terminowo materiału oraz pojawiających się zaległości. Zaległości powstawały szczególnie w wyniku braku umiejętności informatycznych i ograniczeń technicznych (np. umiejętność korzystania z internetu, trudności w logowaniu się do programów edukacyjnych, brak drukarek i możliwości wydruku dokumentów).

Wykorzystywanie **tarcz antykryzysowych** – pomoc klientom potrzebującym wsparcia i pomocy, w oparciu o stosowanie tarcz antykryzysowych. Wprowadzenie tarcz miało na celu zabezpieczenie ciągłości udzielanej pomocy materialnej, a także poczucia bezpieczeństwa klientów korzystających z pomocy społecznej, szczególnie w warunkach lockdownu. Pracownicy socjalni dokładali wszelkich wysiłków, aby maksymalnie odciążyć klientów od pozyskiwania niezbędnych dokumentów z różnych instytucji, w celu rozpatrywania złożonych wniosków o pomoc.

Dostarczanie żywności w ramach **programu FEAD** przez pracowników socjalnych do miejsc zamieszkania klientów, ze względu na ograniczenie mobilności i minimalizacji kontaktów społecznych. Intensywność działań obejmowała szczególnie okres od września do grudnia 2020 r.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

W roku 2020 OPS w Kampinosie współpracował z organizacjami pozarządowymi z zakresu realizacji zadań pomocy społecznej tj. Stowarzyszenie „Razem”. Aktywnie włączał się w „Akcję Zima 2020” i „Akcję Lato 2020”, Całokształt pracy ma na celu utrzymanie infrastruktury pomocy społecznej w Gminie Kampinos oraz zwiększenie oferty pomocowej kierowanej do różnych grup społecznych, szczególnie młodzieży i dzieci, w tym z niepełnosprawnościami.

W ramach współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, Ośrodek uczestniczył w realizacji „Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)” - pomoc w postaci żywności otrzymało 170 osób, którym wydano żywność o ogólnej wadze 11 178 kg., o wartości 53 260,93 zł.

Zbiórka odzieży używanej

Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach różnych inicjatyw prowadzi, także całoroczną zbiórkę odzieży używanej, obuwia, mebli, sprzętu gospodarstwa domowego oraz pościeli i bielizny pościelowej zabawek i innych artykułów które mogą być przydatne dla naszych klientów. Wszystkie rzeczy pochodzące ze zbiórki są wydawane przez pracowników socjalnych osobom i rodzinom tego potrzebującym, szczególnie w sytuacjach zdarzeń losowych, występującej choroby lub niepełnosprawności

POTRZEBY I PLANY OPS NA 2021 rok

Analiza realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kampinosie zadań przedstawionych w sprawozdaniu za 2020 r., co pozwala określić najpilniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2021 i lata następne:

- dalsze prowadzenie działalności PIK dla klientów pomocy społecznej szczególnie z uwzględnieniem skutków pandemii COVID 19,
- uzupełnienie braków kadrowych poprzez zwiększenie zatrudnienia pracownika socjalnego, celem spełnienia wymogów określonych w ustawie o pomocy społecznej,
- wprowadzenie usług opiekuńczych do stałego i systematycznego wsparcia osób potrzebujących z terenu gminy,
- zapewnienie osobom w wieku emerytalnym i o zmniejszonej sprawności psychofizycznej warunków do aktywnego udziału w różnych formach aktywności - szczególnie w środowisku społecznym oraz życiu kulturalnym,
- realizowanie lub kontynuacja programów pomocowych skierowanych do klientów OPS, mających na celu minimalizowanie skutków pandemii COVID – 19,

- współpraca z organizacjami pozarządowymi i grupami inicjatywnymi, w celu zwiększenia oferty pomocy społecznej, szczególnie w aspekcie przeciwdziałania skutków izolacji społecznej.

Podsumowanie

Systematyczne i ciągłe podnoszenie kwalifikacji, uczestniczenie w szkoleniach oraz kursach pozwoli pracownikom bardziej efektywnie i bezpiecznie wykonywać swoją odpowiedzialną pracę.

Działania pracowników pomocy społecznej, to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych, lecz szereg działań aktywizacyjno - wspierających, przy wykorzystaniu dostępnych form oraz instrumentów pomocowych. Ten całokształt działań ma na celu poprawę życia osoby, rodziny oraz całej społeczności lokalnej.

Sporządziła:

Beata Rutkowska
Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Krzysztof Sucharski

